

NAUJIENLAIŠKIS (Nr. 21)

2019 m. birželis

Gerbiamieji cheminių medžiagų ir mišinių gamintojai, importuotojai, platintojai ir tolesnieji naudotojai, norėdami gauti šią informaciją periodiškai ar užduoti klausimą, rašykite el. paštu reachclp@aaa.am.lt

Pagarbiai, Beata Volujevič

Bisfenolio A ribojimas termografiniame popieriuje

Europos Sąjungoje (ES) bisfenolis A (CAS nr. 80-05-7, EC nr. 201-245-8, BPA) klasifikuojamas kaip medžiaga turinti toksišką poveikį vaisingumui, sukelianti akių pažeidimus, alerginę odos reakciją, ir kvėpavimo takų dirginimą. Taip pat nustatyta, kad BPA pasižymi endokrininę sistemą ardančiomis savybėmis bei gali būti toksiškas vandens organizmams. BPA tai pramoninė cheminė medžiaga dažniausiai naudojama gaminant plastikus, epoksidinėse dervose ir termografiniame popieriuje. BPA kaip ryškalas ant termografinio popieriaus yra naudojamas spausdinant parduotuvių kasos aparatų kvitus, viešojo transporto bei automobilių parkavimo bilietus.

2016 m. gruodžio mėn. Europos Komisija nusprendė ES mastu apriboti BPA naudojimą termografiniame popieriuje. Nuo 2020 m. sausio 2 d. ES įsigalios draudimas BPA naudojimui termopopieriuje – nuo šios dienos

BPA negalės būti tiekiamas rinkai termopopieriuje, kuriame, jo koncentracija $\geq 0,02$ % masės. Po šio draudimo įsigaliojimo dienos BPA turės būti pakeistas kitais ryškalais.

BPA yra žmogaus sveikatai ir aplinkai pavojinga ir endokrininę sistemą ardananti medžiaga.

BPA dėl toksiškumo reprodukcijai bei endokrininę sistemą ardančių savybių 2016 m. buvo įtrauktas į kandidatinių labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų (SVHC) sąrašą. Gaminių tiekėjai, kurių gaminių sudėtyje yra į kandidatinių sąrašą įtrauktų cheminių medžiagų, kai jų koncentracija gaminiuose viršija 0,1 proc., gaminių gavėjams ir vartotojams perduoda atitinkamą turimą informaciją (bent cheminės medžiagos pavadinimą), kad gaminį būtų galima saugiai naudoti. Gaminių gavėjams informacija pateikiama kai tik cheminė medžiaga įtraukiama į kandidatinių cheminių medžiagų sąrašą, o vartotojams nemokamai - per 45 dienas nuo jų prašymo gavimo dienos.

Kiti BPA naudojimo apribojimai Nuo 2011 m. birželio 1 d. ES BPA draudžiama naudoti kūdikiams maitinti skirtuose buteliukuose. Belgijoje, Švedijoje ir Danijoje jį taip pat draudžiama naudoti kitose medžiagose, kurios liečiasi su kūdikiams ir jaunesniems nei trejų

metų vaikams vartoti skirtu maistu. Prancūzija uždraudė BPA naudoti visose maisto pakuotėse, talpyklose ir induose. ES BPA ribojamas naudoti medžiagose, kurios liečiasi su maistu, nustatius maksimalų leistiną kiekį, kuris gali išsiskirti iš medžiagos. Šiuo metu ES ribojamas BPA kiekis, galintis išsiskirti iš vaikams iki trejų metų skirtų žaislų ir visų kitų žaislų, kurie pagal paskirtį gali būti naudojami vaiko burnoje. BPA leidžiama išsiskyrimo ribinė vertė 0,04 mg/l.

Daugiau informacijos apie BPA rasite čia:

<https://echa.europa.eu/lt/hot-topics/bisphenol-a>

Pradėjo veikti ECHA pranešimų apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurams teikimo portalas

Š.m. balandžio mėn. buvo paleistas pranešimo apsinuodijimų kontrolės ir informacijos biurams teikimo **(PCN) portalas**. PCN portalas – tai įmonėms skirta internetinė priemonė, kuria naudodamos įmonės gali parengti ir pateikti informaciją apie rinkai tiekiamus pavojingus mišinius.

Poison Centres

Kas privalo pranešti? Prieš tiekdami rinkai bet kokį mišinį, kuris klasifikuojamas kaip pavojingas dėl poveikio žmonių sveikatai arba dėl fizinio poveikio, tolesni naudotojai ir importuotojai turi pateikti informaciją apie šį mišinį atitinkamoms paskirtoms ES institucijoms. Šis pranešimas turi būti

pateikiamas PCN formatu, pagal kurį suderinta informacija apie pavojingus mišinius struktūrizuojama užtikrinant, kad apsinuodijimų centrams teikiama informacija būtų nuosekli visoje ES. Šis formatas atitinka CLP reglamento VIII priede nustatytus informacijos reikalavimus.

Kokią informaciją reikia nurodyti?

- Mišinio ir informacijos tiekėjo identifikavimo duomenys;
- Informacija apie pavojų (mišinio klasifikavimas, ženklinimo elementai);
- Toksikologinė informacija;
- Informacija apie fizikines ir chemines savybes (pvz. agregatinė būsena, pH vertė, spalva);
- Išsami informacija apie mišinio sudedamąsias dalis (jų koncentracija, klasifikavimas).

Pranešimų pateikimo terminai.

Data nuo kurios taikoma prievolė pranešti priklauso nuo mišinio paskirties. Importuotojai ir tolesni naudotojai tiekiantys rinkai:

- vartotojams skirtus mišinius, turi laikytis CLP VIII priedo nuostatų nuo 2020 m. sausio 1 d.;
- profesionaliam naudojimui skirtus mišinius – nuo 2021 m. sausio 1 d.;
- pramoniniam naudojimui skirtus mišinius – nuo 2024 m. sausio 1 d.

Importuotojai ir tolesni naudotojai, kurie pagal 45 straipsnio 1 dalį paskirtai įstaigai pateikė informaciją apie pavojingus mišinius, nurodytų taikymo datų, tų mišinių atžvilgiu laikytis **neprivalo iki 2025 m. sausio 1 d.**

Daugiau informacijos apie PCN portalą rasite čia

<https://poisoncentres.echa.europa.eu/lt/home>